

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол Вченої ради НУВГП

22.10.2021 р. № 11



Голова Вченої ради НУВГП

Віктор МОШИНСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИЛАБУС

(нова редакція)

Ухвалено науково-методичною
радою НУВГП

протокол від 20.10.2021 р. № 5

Введено в дію

наказом в.о. ректора НУВГП

від 28.10.2021 № 603

Рівне 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про силабус в Національному університеті водного господарства та природокористування (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Закону України «Про освіту», Національної рамки кваліфікацій, Методичних рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти.

1.2. Положення ґрунтується на основних засадах «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG - 2015).

1.3. Основні терміни та поняття:

- *компетентність* – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;

- *програмні результати навчання* – заплановані знання, уміння, навички, інші компетентності за певною освітньою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

- *результати навчання* – письмове формулювання того, що, як очікується, повинен бути здатним виконувати успішний студент/здобувач освіти після закінчення вивчення змістового модуля/навчальної дисципліни, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

- *силабус* (букв. з лат. *syllabus* – перелік, список): а) форма подачі студентам доступної і зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів; б) документ, який дозволяє викладачам ефективно організувати роботу протягом вивчення навчальної дисципліни, а здобувачам вищої освіти точно знати, чого очікувати від цієї дисципліни.

- *освітній компонент* – змістовна навчальна складова освітньої програми, що може включати: навчальну дисципліну, курсову роботу/проект, практику, кваліфікаційну роботу та ін.

1.4. Силабус є засобом комунікації між викладачем та здобувачем. Силабус інформує здобувача, яких результатів навчання за освітнім компонентом має досягнути та які (компетентності) у нього мають бути сформовані за підсумком вивчення освітнього компоненту, а також про те, що здобувач має для цього зробити. Цей документ визначає параметри просування здобувача вищої освіти в навчальному процесі та дає йому можливість самостійно розподіляти час, сили та інтенсивність власної роботи.

1.5. Ключові інструменти Болонського процесу щодо розробки силабусу:

- студентоцентризований підхід (student-centered approach);
- компетентністний підхід (competence-based approach);
- результати навчання (learning outcomes).

1.6. Силабус розробляється і затверджується до початку навчального семестру, оприлюднюється на електронній платформі силабусів, розміщується в репозиторії університету та на навчальній платформі Moodle.

2. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА СИЛАБУСУ

2.1. Силабус включає в себе загальну інформацію про освітню компоненту, викладача, структуру освітньої компоненти, механізм оцінювання, а також розширену інформацію про умови, що сприятимуть створенню творчого навчального середовища, заснованого на взаємній повазі.

2.2. Силабус містить види навчальної діяльності, що формують навчальне навантаження здобувача вищої освіти (діяльність студента). Форма освітнього процесу та види навчальних занять зазначаються згідно із Законом України «Про вищу освіту».

2.1. Структура силабусу

2.1.1. Титульна сторінка силабусу та приклад її оформлення (додатки 1, 2), друга сторінка силабусу (додаток 3).

Приклад оформлення титульної сторінки силабусу вибіркової освітньої компоненти (додаток 5), друга сторінка силабусу (додаток 6).

2.1.2. Загальна інформація (макет силабусу, додаток 4):

- ступінь вищої освіти;
- освітня програма;
- спеціальність;
- рік навчання, семестр;
- кількість кредитів;
- форма навчання;
- форма підсумкового контролю;
- мова викладання.

2.1.3. Інформація про викладача:

- лектор;
- асистент лектора;
- канали комунікації.

2.1.4. Інформація про освітній компонент:

- анотація, у т.ч. мета та цілі викладання освітнього компонента;
- посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle;
- компетентності;
- програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН);
- структура та зміст освітнього компоненту;
- перелік соціальних/«м'яких» навичок (т.з. soft skills);
- форми та методи навчання;
- порядок та критерії оцінювання;
- поєднання навчання та досліджень;
- інформаційні ресурси;
- дедлайни та перескладання;
- неформальна та інформальна освіта;
- практики та представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання;
- правила академічної доброчесності;
- вимоги до відвідування;
- оновлення;
- академічна мобільність, інтернаціоналізація.

2.2. Зразок/макет силабусу

Зразок/макет силабусу наводиться у додатку 4.

3. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

3.1. Проєкт силабусу освітньої компоненти проходить обговорення серед членів групи забезпечення спеціальності, розглядається на засіданні кафедри, науково-методичної ради з якості (НМРЯ) ННІ. Документ погоджується через електронний документообіг (ЕДО) відповідно до Порядку розгляду та затвердження розміщення силабусів і методичних вказівок через електронний документообіг iDoc. Нова редакція (<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20183>).

Проєкт силабусу вибіркової освітньої компоненти після проходження засідання кафедри, де працює розробник та науково-методичної ради з якості відповідного ННІ (з вписаними протоколами на ст. 2 силабусу) надсилається розробником на корпоративну пошту методистові вищої категорії навчально-методичного відділу (НМВ). Він

передає силабус вченому секретарю науково-методичної ради (НМР) для затвердження членами та головою НМР.

При затвердженні силабусу, який виноситься на обговорення на засідання науково-методичної ради з якості відповідного ННІ, обов'язкова присутність керівника групи забезпечення спеціальності/керівника (гаранта) освітньої програми.

3.2. Силабус освітнього компонента рекомендується щорічно оновлювати. Підставою для оновлення силабусу можуть бути:

- результати обов'язкового опитування/анкетування здобувачів про позитивне або негативне враження від вивчення даного освітнього компонента;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до керівника (гаранта) освітньої програми;
- ініціатива роботодавців та представників бізнесу;
- ініціатива і пропозиції керівника (гаранта) освітньої програми та/або викладачів дисципліни;
- результати оцінювання знань студентів з освітньої компоненти;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- зміна нормативно-правового регулювання у відповідній галузі та інше.

3.3. При оновленні існуючого силабусу (внесенні незначних змін), документ, погоджується з керівником (гарантом) ОП, за його бажанням, та розміщується у цифровому репозиторії НУВГП.

Силабуси навчальних дисциплін, які готуються на заміну в новому навчальному році, повинні містити інформацію про шифр попередньої версії силабусу, яку необхідно вказати на сторінці 2. В репозиторії буде вказано, що це нова версія силабусу. Це ж буде відображено і на платформі силабусів.

3.4. Порядок погодження та затвердження силабусу освітньої компоненти, що складено для спеціальності / ОП іншої кафедри, здійснюється згідно з п. 3.1. цього Положення і розглядається на засіданні кафедри, на якій працює викладач освітньої компоненти, та затверджується НМРЯ ННІ, де знаходиться спеціальність / освітня програма кафедри.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Вимоги Положення до змісту та оформлення силабусу є обов'язковими для всіх науково-педагогічних працівників НУВГП.

4.2. При розробці, складанні та оформленні силабусу слід керуватись Методичними рекомендаціями стосовно складання та оформлення силабусу в НУВГП.

4.3. Положення набуває чинності з дати затвердження Вченою радою НУВГП в установленому порядку.

4.4. З моменту набуття чинності даного Положення втрачає чинність Положення про силабус (нова редакція) (протокол вченої ради НУВГП від 26.03.2021 № 3).

Розробники Положення:

робоча група (розпорядження ректора від 14.01.2020 № 30 та від 16.01.2020 № 41 «Про створення робочої групи із запровадження силабусу в НУВГП») у складі:

- Лагоднюк О.А., проректор з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи (керівник групи);
- Сорока В.С., проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи;
- Тарас Василь, професор Університету Північної Кароліни США;
- Білецький А.А., к.т.н., доцент кафедри гідротехнічного будівництва та гідравліки;
- Гринько Л.А., методист вищої категорії навчально-методичного відділу;
- Зубілевич С.Я., к.е.н., професор кафедри обліку і аудиту;
- Корбутяк В.І., к.т.н., доцент, начальник відділу якості освіти;
- Клімов С.В., к.т.н., доцент, завідувач кафедри гідроінформатики;
- Клімова А.В., завідувач відділу ліцензування та акредитації;
- Кочкарьов Д.В., д.т.н., професор кафедри міського будівництва та господарства;
- Кристопчук М.Є., к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій;
- Костюкова Т.А., заступник завідувача навчально-методичного відділу;
- Мельничук Ю.І., к.філос.н., завідувач кафедри правових природоохоронних дисциплін;
- Нестерчук Н.Є., д.н. з фізичного виховання і спорту, зав. кафедри фізичної терапії, ерготерапії;

- Сафоник А.П., д.т.н., професор кафедри автоматизації, електротехнічних та комп'ютерно-інтергованих технологій;
- Янчук Р.М., к.т.н., доцент, завідувач кафедри геодезії та картографії;
- Макарчук П.А., здобувач вищої освіти І (бакалаврського) рівня освіти, ННІЕМ, група МАР-41;
- Яремчук Д.Т., здобувач вищої освіти І (бакалаврського) рівня освіти, ННІЕМ, група МЕ-21.

Національний університет водного господарства та
природокористування

Вписати назву навчально-наукового інституту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

дата

СИЛАБУС

освітньої компоненти*

SYLLABUS

| | | |
|--|---|--|
| Шифр за ОП | | Code in Degree Programme |
| Освітній рівень: бакалаврський (перший) магістерський (другий) | | Level of education: Bachelor's (first) Master's (second) |
| Галузь знань | | Field of knowledge: |
| — | — | — |
| Спеціальність | | Field of study: |
| — | — | — |
| Спеціалізація | | Specialization: |
| — | — | — |
| Освітня програма | | Degree Programme: |
| — | — | — |

* *освітній компонент – змістовна навчальна складова освітньої програми, що може включати: навчальну дисципліну, курсову роботу/проект, практику, кваліфікаційну роботу та ін.*

Додаток 2
Приклад оформлення
титальної сторінки силабусу

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
25.02.2021

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

| | | | |
|---|--------------|---|--|
| Геоінформаційне забезпечення кадастрових систем | | Geoinformation for providing of cadastral systems | |
| Шифр за ОП | OK 26 | Code in Degree Programme | |
| Освітній рівень: бакалаврський (перший) | | Level of education: Bachelor's (first) | |
| Галузь знань Архітектура та будівництво | 19 | Field of knowledge Architecture and Building Construction | |
| Спеціальність Геодезія та землеустрій | 193 | Field of study: Geodesy and Land Management | |
| Освітня програма: Геодезія та землеустрій | | Degree Programme: Geodesy and Land Management | |

Рівне - 2021

Додаток 3
Друга сторінка силабусу

Силабус освітньої компоненти вказується назва компоненти для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр»/ «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою вказується назва ОПП, номер та назва спеціальності. Рівне. НУВГП. 20___. ____стор.

ОП на сайті університету: надається URL адреса

Розробник силабусу: зазначається ПІБ, науковий ступінь, вчене звання та посада

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № ____ від “____” _____ 20__ року

Завідувач кафедри: зазначається ПІБ, науковий ступінь, вчене звання.

Керівник (гарант) ОП: зазначається ПІБ, науковий ступінь, вчене звання та посада

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № ____ від “____” _____ 20__ року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: зазначається ПІБ, науковий ступінь, вчене звання.

№ документа в ЕДО НУВГП.

Попередня версія силабусу (вказати шифр) _____

© ПІБ, 20__
© НУВГП, 20__

| ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ | |
|---|--|
| Ступінь вищої освіти | <i>вказується ступінь: бакалавр або магістр</i> |
| Освітня програма | <i>назва ОП</i> |
| Спеціальність | <i>вказується № та назва спеціальності</i> |
| Рік навчання, семестр | |
| Кількість кредитів | |
| Лекції: | <i>вказується кількість годин</i> |
| Лабораторні заняття: | <i>вказується кількість годин</i> |
| Самостійна робота: | <i>вказується кількість годин</i> |
| Курсова робота: | <i>так/ні</i> |
| Форма навчання | <i>денна/заочна</i> |
| Форма підсумкового контролю | <i>залік/екзамен</i> |
| Мова викладання | |
| ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА | |
| Лектор  | <i>вказуються конкретні дані: ПІБ, вчене звання, науковий ступінь, посада.</i> |
| Вікіситет | <i>вказується URL: https://_____</i> |
| ORCID | <i>вказується UR: https://_____</i> |
| Як комунікувати | <i>вказуються можливі способи комунікації здобувача з викладачем</i> |
| Асистент лектора  | <i>вказуються конкретні дані: ПІБ, вчене звання, науковий ступінь, посада.</i> |
| Вікіситет | <i>вказується URL: https://_____</i> |
| ORCID | <i>вказується URL: https://_____</i> |
| Канали комунікації | <i>вказуються можливі способи комунікації здобувача з викладачем</i> |

| ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ |
|--|
| Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі |
| <i>актуальність освітньої компоненти, чому важлива та цікава? Мета та цілі освітньої компоненти (до 500 др. знаків з пробілами)</i> |
| Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle |
| <i>зазначається link</i> |
| Компетентності |
| <i>наводяться визначені освітньою програмою компетентності, для формування яких використовується ця освітня компонента</i> |
| Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН) |
| <i>наводяться визначені освітньою програмою ПРН (РП – для вибіркових освітніх компонентів), для формування яких використовується ця освітня компонента</i> |
| Структура та зміст освітнього компонента |
| <i>теми, деталізовані ПРН/РН, завдання, форми проведення занять, види навчальної роботи студента, методи та технології навчання, засоби навчання, перелік навчальних матеріалів, які повинен опанувати/ознайомитись студент перед заняттям та інше</i> |
| Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills) |
| <i>перелік соціальних навичок (т.з. soft skills), що формує ця освітня компонента</i> |
| Форми та методи навчання |
| <i>форми і методи навчання та викладання, що сприяють досягненню заявлених у силабусі ПРН (РН) та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи</i> |
| Порядок та критерії оцінювання |

| |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> – форми та зміст контрольних заходів; – перелік критеріїв оцінювання, їх бальні значення; – види навчальних завдань для отримання обов'язкових та додаткових балів (бонусів) поточної (практичної) складової оцінки здобувача; – як проходитиме модульний та підсумковий контроль знань (кількість питань у тексті, їх вага); – характеристика різнорівневих видів завдань, у тому числі самоконтроль; – як розраховується загальна інтегральна оцінка та інше... |
| Поєднання навчання та досліджень |
| <ul style="list-style-type: none"> – як здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень; – які конкретно наукові досягнення, індивідуальні та колективні, використовуються викладачем під час навчання |
| Інформаційні ресурси |
| вписується основна та додаткова література, наявна у цифровому репозиторії НУВГП, наводяться способи доступності ресурсів: лінки на ресурс, YouTube, відеозаняття, слайдкурс, конспекти лекцій, інші рекомендовані ресурси |
| Дедлайни та перескладання |
| дедлайни на здачу (захист) частин освітньої компоненти, які оцінюються (лабораторні, практичні, відповідно до політики оцінювання) |
| Неформальна та інформальна освіта |
| розміщуються відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами цієї освітньої компоненти/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні |
| Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання |
| зазначається інформація про залучення до навчання та викладання практиків, представників успішного бізнесу (їх посади, місця роботи, отримувані компетентності та ін.) |

| Правила академічної доброчесності |
|---|
| <p><i>наводиться інформація стосовно:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – перевірки навчальних завдань на плагіат (есе, реферати); – поведінка в аудиторії, недопущення списування та обману; – санкції за порушення норм доброчесності під час вивчення освітньої компоненти |
| Вимоги до відвідування |
| <ul style="list-style-type: none"> – як можна відпрацювати пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т. ін.); – як можна отримати індивідуальні завдання; – можливість здобувачам переглядати відеолекції при об'єктивних причинах пропуску занять; – можливість здобувачам на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки |
| Оновлення |
| <ul style="list-style-type: none"> – яким чином викладач оновлює зміст цієї освітньої компоненти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; – чи відбулися зміни в освітньому компоненті та чим вони вмотивовані; – хто виступив ініціатором оновлень; – як можуть здобувачі вищої освіти долучитись до процедури оновлення освітньої компоненти |
| Академічна мобільність. Інтернаціоналізація |
| <ul style="list-style-type: none"> – процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; – до яких міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних отримають доступ здобувачі освіти; – у яких чинних міжнародних проектах ЗВО та інших організацій можуть брати участь здобувачі та інше... |

Лектор

ПІБ, науковий ступінь, вчене звання

Додаток 5
Приклад оформлення
титульної сторінки силабусу
вибіркової освітньої компоненти

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
20.10.2021

06-09-40S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

| | | | |
|--|--|--|--|
| Іноземна мова (англійська) (рівень володіння мовою B2+) | | Foreign language (English) (level B2+) | |
| Шифр за ОП | | Code in Degree Programme | |
| Освітній рівень: бакалаврський (перший) магістерський (другий) | | Level of Education: Bachelor's (first) Master's (second) | |
| Галузь знань Усі галузі знань НУВГП | | Field of knowledge All fields of knowledge | |
| Спеціальність Усі спеціальності НУВГП | | Field of Study All Fields of Study | |
| Освітня програма: _____—_____ | | Degree Programme: _____—_____ | |

Додаток 6
Друга сторінка силабусу
вибіркової освітньої компоненти

Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська) (рівень володіння мовою B2+) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП .Рівне. НУВГП. 2021. 22 стор.

Розробники силабусу:

Літвінчук Альона Теофанівна, канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов

Купчик Лариса Євгенівна, канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Завідувач кафедри:

Купчик Л. Є., кандидат педагогічних наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від “2” вересня 2021 року

Голова НМР з якості ННІЕМ
професор

Ковшун Н.Е., д.е.н.,

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № ____ від “____” 2021 року

Вчений секретар науково-методичної ради

Т. А. Костюкова

© Літвінчук А. Т.,
Купчик Л. Є., 2021
© НУВГП, 2021